AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

NATURAL ISOVALERIC ACID

Ämnets namn:	NATURAL ISOVALERIC ACID
CAS nr:	503-74-2
EG nr:	207-975-3

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användning av ämnet eller blandningen

Endast för aromer för livsmedel och foder

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatabladet

Leverantör:	Axxence Aromatic GmbH		
Gatuadress:	Tackenweide 28		
Stad:	D-46446 Emmerich am Rhein		
Telefon:	+ 49 2822 68561 0	Telefax:	+ 49 2822 68561 39
E-post:	info@axxence.com		
Kontaktperson:	Safety Team	Telefon:	+ 49 2822 68561 0
E-post:	safety-documentation@axxence.com		
Internet:	www.axxence.de		
Ansvarig avdelning:	Safety Management		

1.4 Telefonnummer för nödsituationer: +49 2822 68561 99

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Förordning (EG) nr 1272/2008

Skin Corr. 1B; H314

Ordalydelse av faroangivelserna: se under AVSNITT 16.

2.2 Märkningsuppgifter

Förordning (EG) nr 1272/2008

Signalord: Fara

Piktogram:

Faroangivelser

H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.

Skyddsangivelser

P260	Inandas inte damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej.
P264	Tvätta Händer grundligt efter användning.
P280	Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd/hörselskydd.
P301+P330+P331	VID FÖRTÄRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning.
P303+P361+P353	VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten eller duscha.
P363	Nedstänkta kläder ska tvättas innan de används igen.
P304+P340	VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att andningen underlättas.
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.
P305+P351+P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella

	kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.
P405	Förvaras inlåst.
P501	Innehållet/behållaren lämnas till Organiskt avfall.

2.3 Andra faror

Ingen information tillgänglig.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1 Ämnen

Formel: C5 H20 O2

Molekylvikt: 102,13 g/mol

Relevanta ingredienser

CAS nr	Kemiskt namn			Mängd/halt
	EG nr	Index nr	REACH nr	
	Klassificering (Förordning (EG) nr 1272/2008)			
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID			100 %
	207-975-3			
	Skin Corr. 1B; H314			

Ordalydelse av H- och EUH-meningar: se under avsnitt 16.

Särskilda koncentrationsgränser, M-faktorer och uppskattad akut toxicitet (ATE)

CAS nr	EG nr	Kemiskt namn	Mängd/halt
	Särskilda koncentrationsgränser, M-faktorer och uppskattad akut toxicitet (ATE)		
503-74-2	207-975-3	NATURAL ISOVALERIC ACID	100 %
	dermal: LD50 = >2000 mg/kg; oral: LD50 = 2500 mg/kg		

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generell rekommendation

Förstahjälpare: Sörj för eget skydd! Ta den skadade personen ur riskområdet och lägg ner.

Vid inandning

Sörj för frisk luft. Läkarvård nödvändig.

Vid hudkontakt

Vid kontakt med huden tvätta genast med mycket vatten och tvål. Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder och tvätta dem innan de används igen. Vid hudirritation: Sök läkarhjälp.

Vid ögonkontakt

Vid kontakt med ögonen skölj omedelbart med rikligt med rinnande vatten i 10 till 15 minuter med ögonlocken öppna och kontakta ögonläkare.

Vid nedsväjning

Iaktta aspirationsrisken vid kräkningar. Skölj munnen omedelbart efteråt och drick rikligt 1 glas vatten. Framkalla INTE kräkning. Skadliga effekter och symtom på människans hälsa: Magperforering. Ring en läkare omedelbart. Neutraliseringsmedlet får ej drickas.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Ingen information tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckningsåtgärderna anpassas till omgivningen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Ej antändlig. Ångor kan bilda explosiva blandningar med luft.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Använd inbyggd andningsapparat och skyddsklädsel mot kemikalier. Helskyddsdräkt.

Övrig information

Använd vattenstråle för att skydda personal och kyla ned hotade behållare. Håll ned gaser/ångor/dimma med vattenstråle. Samla kontaminerat släckvatten separat. Låt det inte rinna i avlopp eller vattendrag.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Allmän information

Sörj för tillräcklig ventilation. Undvik inandning av gas/rök/ånga/dimma. Undvik kontakt med hud, ögon och kläder. Använd personlig skyddsutrustning.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Släpp inte ut i ytvatten eller avlopp.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

För rengöring

Tas upp med vätskebindande material (sand, kiselgur, syrebindare, universalbindare). Upptaget material behandlas enligt avsnittet om bortskaffning av avfall.

Annan information

Tas upp med vätskebindande material (sand, kiselgur, syrebindare, universalbindare). Upptaget material behandlas enligt avsnittet om bortskaffning av avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Säker hantering: se avsnitt 7
Personligt skydd: se avsnitt 8
Bortskaffande: se avsnitt 13

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Rekommendation för säker hantering

Vid öppen hantering skall anordningar med lokal utsugning användas. Undvik inandning av gas/rök/ånga/dimma.

Information om brand- och explosionsskydd

Särskilda brandskyddsåtgärder är inte nödvändiga.

Råd om hygien på arbetsplatsen

Ta av nedstänkta, genomdränkta kläder omedelbart. Upprätta en plan för hudskydd och följ den. Före raster och efter arbetet skall ansiktet och händerna tvättas och ta en dusch vid behov. Ät, drick, rök och snusa inte under användningen. Ta av nedstänkta, genomdränkta kläder omedelbart. Upprätta en plan för hudskydd och följ den. Före raster och efter arbetet skall ansiktet och händerna tvättas och ta en dusch vid behov. Ät, drick, rök och snusa inte under användningen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Krav på lagerlokaler och förvaringskärl

Förpackningen förvaras väl tillsluten. Förvaras i låst utrymme. Lagras på ett ställe där bara auktoriserade personer har tillträde. Tillhandahåll tillräcklig ventilation och punktutsugning vid kritiska ställen.

Råd om samförvaring

Inga särskilda åtgärder behövs.

7.3 Specifik slutanvändning

Endast för aromer för livsmedel och foder

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

PNEC-värden

CAS nr	Ämne	
Del av miljön		Värde
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID	
Sötvatten		0,0293 mg/l
Sötvatten (periodiskt utsläpp)		0,293 mg/l
Havsvatten		0,00293 mg/l
Sötvattensediment		0,1173 mg/kg
Havssediment		0,001173 mg/kg
Mikroorganismer vid avloppsrening		22,4 mg/l
Jord		0,00625 mg/kg

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Vid öppen hantering skall anordningar med lokal utsugning användas. Undvik inandning av gas/rök/ånga/dimma.

Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

Ögonskydd/ansiktsskydd

Lämpligt ögonskydd: skyddsglasögon.

Handskar

Vid hantering av kemiska ämnen skall skyddshandskar med CE-märke med fyrsiffrigt kontrollnummer användas. Kemikalieskyddshandskarnas kvalitet väljs arbetsplatsspecifikt beroende på koncentrationen och mängden av farliga ämnen. För särskilda användningsområden är det tillrådligt att kontrollera de ovannämnda skyddshandskarnas kemikaliebeständighet i samråd med leverantören.

Hudskydd

Användning av skyddskläder.

Andningsskydd

Vid otillräcklig ventilation, använd andningsskydd.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Aggregationstillstånd:	Vätska	
Färg:		
Smältpunkt/fryspunkt:		-29 °C
Kokpunkt eller initial kokpunkt och kokpunktsintervall:		179 °C
Brandfarlighet:		ej fastställd
Nedre Explosionsgränser:		ej fastställd

Övre Explosionsgränser:	ej fastställd
Flampunkt:	80 °C
Självantändningstemperatur:	420 °C
Sönderfallstemperatur:	ej fastställd
pH-värde (vid 20 °C):	3
Vattenlöslighet: (vid 25 °C)	48 g/l
Löslighet i andra lösningsmedel	ej fastställd
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten:	1,7
Ångtryck: (vid 20 °C)	1 hPa
Ångtryck: (vid 50 °C)	3,7 hPa
Densitet (vid 20 °C):	0,93 g/cm³
Relativ ångdensitet:	ej fastställd

9.2 Annan information

Information om faroklasser för fysisk fara

Explosiva egenskaper

Produkten är inte: Sprängämne. ej explosivt i överensstämmelse med EU A.14

Oxiderande egenskaper

Produkten är inte: brandfrämjande.

Andra säkerhetskarakteristika

Avdunstningshastighet:	ej fastställd
Lösningsmedelhalt:	0%
Halt av fast substans:	0%
Viskositet, dynamisk: (vid 20 °C)	2,4 mPa·s

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ingen farlig reaktion vid hantering och lagring enligt föreskrifterna.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil vid lagring i normala omgivningstemperaturer.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga kända farliga reaktioner.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

ingen

10.5 Oförenliga material

Ingen information tillgänglig.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga kända farliga nedbrytningsprodukter.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Akut toxicitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

CAS nr	Kemiskt namn				
	Exponeringsväg	Dos	Arter	Källa	Metod
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID				
	oral	LD50 2500 mg/kg	Råtta	REACH Dossier	OECD 401
	dermal	LD50 >2000 mg/kg	Kanin	REACH Dossier	OECD 402

Irritation och frätning

Frätande/irriterande på huden: Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
Allvarlig ögonskada/ögonirritation: Orsakar allvarliga ögonskador.

Sensibiliserande effekter

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Cancerframkallande, mutagena och reproduktionstoxiska effekter

Mutagenitet i könsceller: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
Cancerogenitet: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
Reproduktionstoxicitet: Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet - enstaka exponering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet - upprepad exponering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Fara vid aspiration

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

11.2 Information om andra faror

Hormonstörande egenskaper

Ingen information tillgänglig.

Ytterligare information

Detta ämne klassificeras som farligt enligt förordningen (EG) nr 1272 (2008).

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produkten är inte: Ekotoxiskt.

CAS nr	Kemiskt namn					
	Akvatisk toxicitet	Dos	[h] | [d]	Arter	Källa	Metod
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID					
	Akut fisktoxicitet	LC50 77 mg/l	96 h	Pimephales promelas (knölskallelöja)	REACH Dossier	OECD 203
	Akuta algtoxicitet	ErC50 29,33 mg/l	72 h	Pseudokirchneriella subcapitata	REACH Dossier	OECD 201
	Akuta crustaceatoxicitet	EC50 59,4 mg/l	48 h	Daphnia magna (stor hinnkräfta)	REACH Dossier	OECD 202

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten har inte testats.

CAS nr	Kemiskt namn			
	Metod	Värde	d	Källa
	Utvärdering			
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID			
	OECD 301	62%	10	
	Readily biodegradable			

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkten har inte testats.

Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten

CAS nr	Kemiskt namn	Log Pow
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID	1,7

BCF

CAS nr	Kemiskt namn	BCF	Arter	Källa
503-74-2	NATURAL ISOVALERIC ACID	3,16		

12.4 Rörlighet i jord

Produkten har inte testats.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Detta ämne uppfyller inte PBT-/vPvB-kriterierna i REACH-förordningen, bilaga XIII.
Produkten har inte testats.

12.6 Hormonstörande egenskaper

Ämnet har inte hormonstörande egenskaper för icke-målorganismer.

12.7 Andra skadliga effekter

Ingen information tillgänglig.

Ytterligare information

Undvik utsläpp till miljön.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Rekommendation

Släpp inte ut i ytvatten eller avlopp. Bortskaffa avfallet enligt tillämplig lagstiftning.

Avfallsslag nummer-Avfall från överskott/oanvända produkter

160305 AVFALL SOM INTE ANGES PÅ ANNAN PLATS I FÖRTECKNINGEN; Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav och oanvända produkter; Organiskt avfall som innehåller farliga ämnen; farligt avfall

Avfallsslag nummer-Restavfall

160305 AVFALL SOM INTE ANGES PÅ ANNAN PLATS I FÖRTECKNINGEN; Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav och oanvända produkter; Organiskt avfall som innehåller farliga ämnen; farligt avfall

Avfallsslag nummer-Förorenad förpackning

150110 FÖRPACKNINGSAVFALL; ABSORBERMEDEL, TORKDUKAR, FILTERMATERIAL OCH SKYDDSKLÄDER SOM INTE ANGES PÅ ANNAN PLATS; Förpackningar (även kommunalt förpackningsavfall som samlats in separat); Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen; farligt avfall

Förorenad förpackning

Tvätta med mycket vatten. Fullständigt tömda förpackningar kan återvinnas.

AVSNITT 14: Transportinformation

Landtransport (ADR/RID)

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	UN 3265
14.2 Officiell transportbenämning:	FRÄTANDE SUR ORGANISK VÄTSKA, N.O.S.
14.3 Faroklass för transport:	8
14.4 Förpackningsgrupp:	II
Etiketter:	8

Klassificeringskod:	C3
Särskilda åtgärder:	274
Begränsad mängd (LQ):	1 L
Frigiven mängd:	E2
Transportkategori:	2
Faroklass nummer:	80
Tunnelinskränkning:	E

Övriga relevanta upplysningar (Landsvägstransport)

E2

Insjöfartygstransport/insjöfrakt (ADN)

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	UN 3265
14.2 Officiell transportbenämning:	FRÄTANDE SUR ORGANISK VÄTSKA, N.O.S.
14.3 Faroklass för transport:	8
14.4 Förpackningsgrupp:	II
Etiketter:	8

Klassificeringskod:	C3
Särskilda åtgärder:	274
Begränsad mängd (LQ):	1 L
Frigiven mängd:	E2

Övriga relevanta upplysningar (Insjöfartygstransport/insjöfrakt)

E2

Sjötransport/sjöfrakt (IMDG)

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	UN 3265
14.2 Officiell transportbenämning:	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S.
14.3 Faroklass för transport:	8
14.4 Förpackningsgrupp:	II
Etiketter:	8

Särskilda åtgärder:	274
Begränsad mängd (LQ):	1 L
Frigiven mängd:	E2
EmS:	F-A, S-B
Grupp för frånskiljning:	1 - acids

Flygtransport/flygfrakt (ICAO-TI/IATA-DGR)

14.1 UN-nummer eller id-nummer:	UN 3265
14.2 Officiell transportbenämning:	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, ORGANIC, N.O.S.
14.3 Faroklass för transport:	8

14.4 Förpackningsgrupp: II

Etiketter: 8

Särskilda åtgärder:	A3 A803
Begränsad mängd (LQ) passagerarflyg:	0.5 L
Passenger LQ:	Y840
Frigiven mängd:	E2
IATA-Packinstruktion - passagerarflyg:	851
IATA-Maximal kvantitet - passagerarflyg:	1 L
IATA-Packinstruktion - fraktflyg:	855
IATA-Maximal kvantitet - fraktflyg:	30 L

14.5 Miljöfaror

MILJÖFARLIGT: Nej

14.6 Särskilda skyddsåtgärder

Varning: starkt frätande.

14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

inte tillämplig

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

EU-föreskrifter

Användningsbegränsningar (REACH, bilaga XVII):

Införande 3

Direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp:	100 % (930 g/l)
Direktiv 2004/42/EG om VOC i färger och lacker:	100 % (930 g/l)
Information enligt direktiv 2012/18/EU (SEVESO III):	Omfattas inte av 2012/18/EU (SEVESO III)

Övrig information

Att följa: 850/2004/EC, 79/117/EEC, 689/2008/EC

Nationella bestämmelser

Begränsad sysselsättningsmöjlighet:	Iaktta begränsningarna för anställning av minderåriga i direktivet om skydd av minderåriga i arbetslivet (94/33/EG).
Vattenfarlighetsklass (D):	1 - svagt vattenskadlig

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

För detta ämne genomfördes inte någon kemikaliesäkerhetsbedömning.

AVSNITT 16: Annan information

Ändringar från den föregående versionen

Detta datablad innehåller ändringar från den föregående versionen i sektion(er): 2,4,6,7,9,11,13,14,15,16.

Förkortningar och akronymer

Skin Corr: Frätande på huden
Eye Dam: Allvarlig ögonskada
ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route
(European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service
LC50: Lethal concentration, 50%
LD50: Lethal dose, 50%
CLP: Classification, labelling and Packaging
REACH: Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals
GHS: Globally Harmonised System of Classification, Labelling and Packaging of Chemicals
UN: United Nations
DNEL: Derived No Effect Level
DMEL: Derived Minimal Effect Level
PNEC: Predicted No Effect Concentration
ATE: Acute toxicity estimate
LL50: Lethal loading, 50%
EL50: Effect loading, 50%
EC50: Effective Concentration 50%
ErC50: Effective Concentration 50%, growth rate
NOEC: No Observed Effect Concentration
BCF: Bio-concentration factor
PBT: persistent, bioaccumulative, toxic
vPvB: very persistent, very bioaccumulative
RID: Regulations concerning the international carriage of dangerous goods by rail
ADN: European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways
(Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures)
EmS: Emergency Schedules
MFAG: Medical First Aid Guide
ICAO: International Civil Aviation Organization
MARPOL: International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships
IBC: Intermediate Bulk Container
VOC: Volatile Organic Compounds
SVHC: Substance of Very High Concern
För förkortningar och akronymer se tabellen på http://abbrev.esdscom.eu
För förkortningar och akronymer se: ECHA: Vägledning om informationskrav och kemikaliesäkerhetsbedömning, kapitel R.20 (Tabell över termer och förkortningar).

Ordalydelse av H- och EUH-meningar (Nummer och fulltext)

H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.

Ytterligare information

Informationen är baserad på aktuell kunskapsnivå men innehåller emellertid ingen försäkran om produktegenskaper samt upprättar inte ett förhållande baserat på ett lagligt kontrakt. Produktmottagaren är ensam ansvarig för att åtfölja gällande lagar och förordningar.

Identifierade användningar

nr	Korttitel	LCS	SU	PC	PROC	ERC	AC	TF	Specifikation
1		-	4	28	-	-	-	-	Flavour

LCS: Livscykelstadier
SU: Användningssektorer
PC: Produktkategorier
PROC: Processkategorier
ERC: Miljöutsläppskategorier
AC: Varukategorier
TF: Tekniska funktioner